

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

LIFE programmas informatīvais seminārs 2017

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

LIFE programmas iespējas

Jānis Vēbers
LIFE14CAP/LV/000002

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE programma

- Finanšu instruments klimata un vides kvalitātes inovatīvu un ilgtspējīgu uzlabojumu veikšanai
- Kopējais budžets 3 456 655 000 eiro
- Projekta pieteicēji – jebkura juridiska persona
- Projektam var piesaistīt partnerus
- Divas apakšprogrammas:
 - Vide (75% kopējā budžeta)
 - Klimats (25% kopējā budžeta)

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE VIDE

- **Vide un resursefektivitāte**

izstrādāt, testēt un demonstrēt tādas politikas vai vadības metodes, praksi un risinājumus, ko var atkārtot, nodot tālāk vai integrēt citās jomās saistībā ar ES vides politiku, jo īpaši ūdens, atkritumu un gaisa jomā

- **Daba un bioloģiskā daudzveidība**

sniegt ieguldījumu ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas mērķu, jo īpaši dabas aizsardzības likumdošanas ieviešanā un atbilstošo zināšanu uzlabošanā

- **Vides pārvaldība un informācija**

veicināt izpratnes veidošanu par vides jautājumiem, atbalstīt komunikāciju, pārvaldību un informācijas apmaiņu vides jomā, paplašināt ieinteresēto pušu iesaistīšanos vides politikas īstenošanā

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE KLIMATS

- **Klimata pārmaiņu mazināšana**
veicināt ES klimata pārmaiņu mazināšanas politikas ieviešanu, t.sk. uzlabojot zināšanas un attīstot inovatīvas tehnoloģijas, pieejas un metodes
- **Pielāgošanās klimata pārmaiņām**
veicināt ES klimata pārmaiņu pielāgošanās politikas izstrādi un ieviešanu, demonstrējot politikas un pārvaldības pieejas un risinājumus
- **Klimata pārvaldība un informācija**
veicināt izpratni un komunikāciju, sekmēt zināšanu apmaiņu klimata politikas jomā

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE 2017

uzsaukums: 2017.gada 28.aprīlis

Apakšprogramma	Iesniegšana	Kopējais budžets 2017, EUR
Klimats	07.09.2017.	52,1 milj.
Vide un resursefektivitāte	12.09.2017.	83 milj.
Daba un bioloģiskā daudzveidība	14.09.2017.	101,9 milj.
Vides pārvaldība un informācija	14.09.2017.	16,9 milj.

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE TRADICIONĀLIE PROJEKTI

1. Izmēģinājuma projekti – izmanto tehnoloģijas vai metodes, kas iepriekš nav izmantotas vai izmēģinātas
2. Demonstrāciju projekti – izmanto tehnoloģijas vai metodes, kas ir jaunas konkrētajā kontekstā
3. Paraugprakses projekti – izmanto piemērotas, rentablas un mūsdienīgas tehnoloģijas
4. Informācijas, izpratnes veidošana un izplatīšanas projekti

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Sadaļa	Projektu veidi
Vide un resursefektivitāte	Izmēģinājuma projekti Demonstrāciju projekti
Dabas un bioloģiskā daudzveidība	Izmēģinājuma projekti Demonstrāciju projekti Paraugprakses projekti
Vides pārvaldība un informācija	Informācijas, izpratnes veidošana un izplatīšanas projekti
Klimata pārmaiņu mazināšana	Izmēģinājuma projekti Demonstrāciju projekti Paraugprakses projekti
Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Izmēģinājuma projekti Demonstrāciju projekti Paraugprakses projekti
Klimata pārvaldība un informācija	Informācijas, izpratnes veidošana un izplatīšanas projekti

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE projektu formāts

- Skaidri definēta VIDES problēma
- Zināmi tās cēloņi
- Tiek piedāvāti risinājumi, kuri tiešā veidā risina konkrēto problēmu
- Mērāmi sākotnējie parametri, konkrēti sasniegšanas indikatori
- Liels demonstratīvs, inovāciju un rezultātu izmantošanas potenciāls

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE nav piemērots, ja:

- Projekta ietvaros plānota liela infrastruktūras būvniecība (> EUR 500 000) – attiecināmas izmaksas – nolietojums (līdz 25%)
- Lielu daļu no projekta izmaksām sastāda pamatlīdzekļi – attiecināmās izmaksas- nolietojums (līdz 50%)
- Projekts pēc būtības ir pētniecisks
- Projekta aktivitātes ir balstītas uz ārpalpojuma sniedzējiem (nedrīkst pārsniegt 35%)

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE stiprās puses:

- Iespēja pārbaudīt, testēt un demonstrēt savu ideju ar zemu pašu finanšu ieguldījumu
- Neierobežots finansējuma apjoms
- Neierobežots projekta īstenošanas laiks
- Pieteicējs jebkura juridiska persona
- Avansa maksājums
- Elastīga programma (20% manevra iespējas budžeta pozīcijās)
- 7% overheads – administratīvās izmaksas, par kurām nav jāatskaitās

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Projekti ar augstu tirgus gatavību

Close to Market projekti

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Close to Market projekti I

- Pieteicēji MVU un lieli uzņēmumi
- Idejas var komercializēt jau projekta laikā
- Tehniskā gatavība
- Tehniskā procesa apraksts – procesi, materiāli, atšķirība no jau pieejamiem risinājumiem, inovācija
- Projekta mērogs ļauj novērtēt projekta idejas tirgus potenciālu un **sniegto vides ieguvumu** jau projekta laikā un vismaz 3-5 gadus pēc projekta

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

***Close to Market* projekti II**

- Pilna dzīves cikla analīze
- Tirgus situācijas apraksts
- Projekta rezultātu ilgtspējas nodrošināšana (stratēģiska pieeja) – biznesa plāns
- Projekta rezultātu tālāknodešana – stratēģiska pieeja – atbilstošs plāns

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

DYEMOND SOLAR – Innovative Technology for Low Cost Production of Energy Efficient Dye-Sensitized Solar Cells(DSC) - Zviedrija

Mērķis – resursefektīvāku, lētāku caurspīdīgu DSC ražošanas paņēmieni demonstrēšana, pamatojoties uz patentētu tehnoloģiju

Projekta ietvaros – izveidota pilot ražošanas līnija, kas pilnībā pielāgojama industriāla līmeņa ražošanai

Projekta rezultātā

Jaunie materiāli dabai draudzīgi, izmaksu ziņā izdevīgāki un energoefektīvāki

Paneļi pielāgojami gan formas, gan krāsu ziņā, ir viegli un ar tiem iespējams nosegt dažāda lieluma virsmas

Tēmas: Vide un resursefektivitāte (energoefektivitāte, atjaunojama enerģija)

Kopējais budžets: 3'522'312.00€ (no tā LIFE atbalsts: 1'735'846.00€)

<http://www.dyemonsolar.com/>

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

SOLID LIFE – Solidia low CO2 cement - Francija

Mērķis – samazināt CO2 izmešu daudzumu betona un cementa ražošanā, izmantojot jauna tipa Solidia saistvielu

Projekta ietvaros - Procesa efektivitāti plānots testēt dažādās vidēs, no laboratorijas līdz rūpnīcai, lai novērtu atkārtotamību

Projekta rezultātā

Panākta straujāka sacietēšana un plašākas iespējas otrreizējai izmantošanai

Līdz 70% CO2 izmešu samazinājums cementa ražošanas procesā

Tēmas: Klimata pārmaiņu mazināšana (SEG samazināšana, būvniecība)

Kopējais budžets: 3'830'320.00€ (no tā LIFE atbalsts 2'196'012.00€)

<http://www.lafargeholcim.com/>

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE HEROTILE - High Energy savings in building - Itālija

Mērķis – enerģijas ekonomija, uzlabojot gaisa plūsmu un pasīvo ventilāciju ēku jumtos, ražojot modificētas formas jumta apšuvuma kārņņus ar augstāku gaisa caurlaidību pārklājuma vietās

Projekta ietvaros – Tiek demonstrēts, kā modificētā dizaina kārņņi nodrošina lielāku gaisa kustību un uzlabo ēku pasīvo ventilāciju karstos un mērenos klimatos

Projekta rezultātā

Enerģijas ekonomija, samazinot nepieciešamību pēc gaisa kondicionēšanas

Tēmas: Pielāgošanās klimata pārmaiņām (pielāgošanās, būvniecība, enerģijas taupīšana)

Kopējais budžets: 2'476'158.00€ (no tā LIFE atbalsts 1'442'784.00€)

<http://www.lifeherotile.eu/>

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

EK līdzfinansējuma principi

- Standarta līdzfinansējuma likme – 60%
- Maksimālais līdzfinansējuma apjoms ir noteikts līgumā – gan kā % no kopējām projekta izmaksām, gan maksimālā summa, bet ne vairāk kā faktiskie projekta izdevumi
- Ja viens vai vairāki partneri izstājas no projekta, pieteicēja pienākums ir nodrošināt iztrūkstošo finansējumu vai kā citādi nodrošināt projekta ieviešanu

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

EK līdzfinansējuma principi

- Attaisnotie izdevumi katrā budžeta pozīcijā nevar pārsniegt projekta pieteikumā noteiktās summas
- Manevra iespēja katrā budžeta pozīcijā 20% no apstiprinātās izdevumu pozīcijas, izņemot *overheads*, kuru maksimālā summa ir 7% no kopējām faktiskajām attaisnotajām izmaksām

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

EK maksājumu kārtība

- **Avansa maksājums (30%)**

Izņēmums – projekti, īsāki par 2 gadiem VAI kur EK līdzfinansējums ir mazāk kā 300 000 eiro (70%)

- **Vidus maksājums (40%)**

Tikai tad, kad 100% no avansa maksājuma ir iztērēti

- **Gala maksājums (20-30%)**

Faktisko izdevumu līdzsvarošanai

Maksājumu veikšanas termiņi – avanss un vidus maksājumi – 60 dienas, gala maksājums – 90 dienas no atbilstošo dokumentu akceptēšanas brīža.

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Uzrakstīt LIFE projektu nav viegli un ātri

- Lieli priekšizpētes darbi
- Sarežģīti papildus sniedzamie dokumenti
- Projekta pieteikums pilnībā atbilst vadlīnijām – ievērotas visas obligātās prasības
- Sīki un smalki izplānotas izmaksas un veicamās aktivitātes

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE atbalsta vienība

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Projekta norises laiks

01.01.2016.-31.12.2019

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Projekta partneri

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Mērķi:

- veicināt vispārējo sapratni par LIFE programmu kā finanšu instrumentu
- stiprināt iesniegto projektu pieteikumu kvalitāti
- uzlabot pieteikumu atbilstību LIFE prioritātēm

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Stratēģiskā vīzija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

- Iesniegumu skaita pieaugums
- Apstiprināto projektu skaita pieaugums

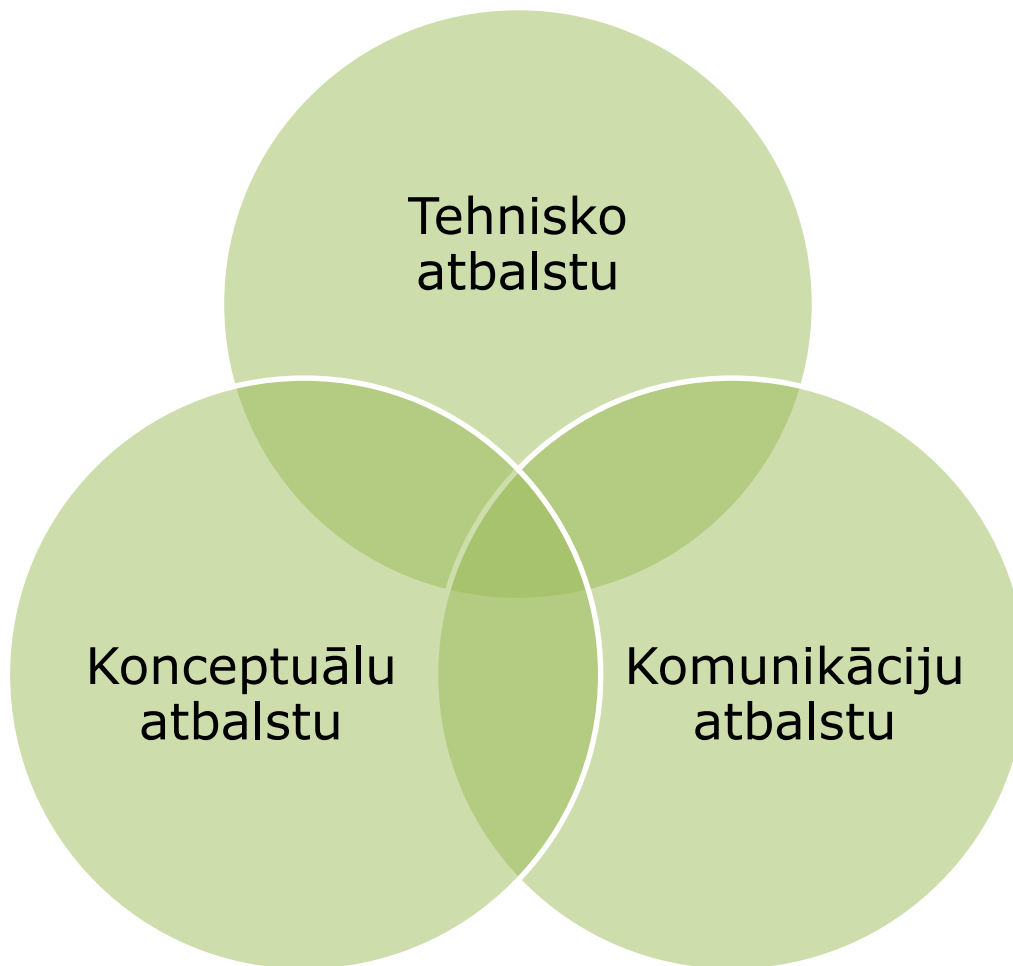
Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbalsta vienība nodrošina:

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Tehniskais atbalsts:

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

- Konsultācijas - LIFE atbalsta vienība
– **Rīgā, Eksporta ielā 5**
- Valodas barjeras mazināšana

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Komunikācija

- LIFE programmas popularizēšana Latvijā
- Jaunu projektu īstenotāju un partneru piesaiste
- LIFE projektu rezultātu popularizēšana

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Konceptuālais atbalsts:

- Saprotams un pieejams nacionālā līdzfinansējuma konkurss ar projektu koncepciju iesniegšanu

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

KAS IR PROJEKTA KONCEPCIJA?

Īss plānotā projekta kopsavilkums, kurā
norādīti:

- projekta mērķi
- projektā veicamās aktivitātes
- atbilstība prioritārajām tēmām
- rezultāti
- ES pievienotā vērtība u.c.

Administration of
Latvian Environmental
Protection Fund

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

SOĻI:

Projekta
konceptijas
izvērtēšana

Nacionālā
līdzfinansējuma
konkurss

LIFE uzsaukums

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ieguvumi sadarbībā ar LIFE atbalsta vienību

- Koordinācijas uzlabošana valsts projektu starpā
- Semināri koncepciju iesniedzējiem
- Atbalsts partnerības meklējumos
- Konsultācijas

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Rezultāts sadarbībai ar LIFE atbalsta vienību

- Prioritātēm atbilstoša projekta virzība EK
- Savlaicīga tipiskāko kļūdu novēršana
- Kvalitatīvāki projektu pieteikumi

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

IESNIEDZĒJAM JĀDEFINĒ :

1. Vides problēma, kas pamatota ar skaitļiem
2. Ideja kā risināt
3. Tehnoloģija
4. Aktivitātes
5. Budžets

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE – ĪSTENO SAVU IDEJU AR 60% ATLAIDI!

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

Paldies!

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

